

СУЧАСНИЙ СТАН НАРКОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ

Студент І.М. Старків
(наук. керівник: доц.. В.М. Бутенко)

З-поміж низки глобальних соціальних проблем, що гостро постали сьогодні перед світовим співтовариством і Україною зокрема, найскладнішим і найболючішим є наркоманія та незаконний обіг наркотиків. Найболючішим перш за все тому, що жертвами торгівців наркотичною отрутою стає насамперед молодь - майбутня надія України, генофонд.

Як повідомляє Департамент боротьби з незаконним обігом наркотиків (БНОН) МВС України в 2006 році було викрито близько 6 тис. 400 злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. До наркоманів-споживачів не потрапило вилучених наркозасобів майже на 4 млн. грн. 400 тис. дол. США. Аналіз структури незаконного вживання наркотиків свідчить, що упродовж останніх 5 років щорічно виявляється та береться на облік у середньому 23 тис. осіб, які допускають немедичне вживання наркотиків. З них 90 відсотків становить молодь у віці до 30 років.

Викликає занепокоєння ситуація, яка спостерігається із легалізацією коштів отриманих наркоділками за збут "товару,, на ринку. Існують доволі складні схеми переведення валюти по рахунках в банку. За своєю суттю відмивання грошей супроводжує будь-який злочин, мотивом якого є одержання доходу. Якби вдалося перекрити основні канали відмивання наркогрошей, то нелегальний наркобізнес у чималій мірі втратив би свою привабливість. Українські науковці виділяють стадії відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом: 1) вивільнення готівки і перерахування її на рахунки підставних осіб; 2) розподіл наявних коштів; 3) приховування слідів проведених операцій; 4) інтеграція доходів у легальний грошовий обіг. Спочатку готівку, отриману наркоділками від збуту наркотиків, вкладають в банки, потім відбувається закупівля цінних паперів на ринку. Поширеними схемами відмивання грошей є використання підставних компаній, як правило зайнятих дрібним бізнесом, пов'язаним з оплатою готівкою, — ресторани, готелі, бари, нічні клуби, паркінги, будівельні фірми. У невеликих масштабах наркогроші відмиваються у

казино, ювелірних крамницях, торговцями предметами мистецтва, у закладах «шоу-бізнесу», шляхом експортно-імпортних угод, що не піддаються точній оцінці, благодійними фондами тощо. Крім того, частина наркогрошей відмивається через страхові і туристичні компанії за допомогою різних махінацій. Великий обсяг операцій для відмивання злочинних доходів транснаціонального бізнесу виконують «фірми-привиди», що діють декілька місяців, а потім безвісти зникають. Потім настає етап на якому частинами переказуються кошти від однієї фінансової установи в іншу. Багаторазовий обіг потрібен для ускладнення розкриття злочину. Як правило, цей процес займає досить великий проміжок часу. Після таких операцій етап відмивання грошей повністю інтегрується в легальну економіку. Кошти стають законним джерелом інвестицій підприємств.

Отже, можна зробити висновок, що інтеграція наркогрошей у національну економіку на фінальному етапі їх відмивання досить суперечливо впливає на економічний розвиток. Великі надходження від наркобізнесу одночасно вносять вклад у стабілізацію, та дестабілізацію економічного валютно-фінансового становища. З одного боку, вони сприяють зростанню валютних резервів країни, економічній активності в окремих галузях, насамперед у будівництві, індустрії відпочинку, розваг, підвищенню платоспроможного попиту населення, прямо або побічно пов'язаного з наркогрошима, а з іншого - підривають грошовий обіг, стимулюючи інфляційні процеси. Основна частина цих грошей споживається, а не спрямовується у накопичення й інвестиції у продуктивний сектор.

Проблема відмивання грошей, отриманих від незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, поширилася у міжнародному масштабі, перетворилася у глобальну загрозу цілісності, надійності і стабільності фінансових, торговельних систем і навіть, урядових структур та вимагає, таким чином, вжиття заходів по боротьбі з цим явищем з боку міжнародного співтовариства в цілому для того, щоб позбавити злочинців «безпечних гаваней» для себе і своїх незаконних доходів.

Сьогодні в період розбудови державності перед Україною стоїть важливе завдання – подолати наркоманію, та не допустити проникнення “брудних грошей”, в економіку країни. Для цього слід добре знати фінансові схеми відмивання грошей від наркобізнесу та обмежувати їх застосування в економіці країни.